

har fremsendt, paaregnes der endog saa fire Mils Fart paa fri Bane, altsaa i fri Fart fire Mil. Selv med de bedste Bremsapparater vil man paa et mere kouveret og uoverskueligt Terrain være udsat for stor Fare. Jeg tænker her ikke saa meget paa de Besparende eller Kreaturer, men paa dem, som sidde i Waggonerne, som ere med i Toget, og som støde paa saadanne Hindringer. De ville nemlig være udsatte for stor Fare og naturligvis ikke for mindre, naar Materiellet er af lettere Natur. Jeg frygter, som sagt, for, at det navnlig i et kouveret Terrain vil vise sig, at denne Sikkerhed vil fordrø saadanne Foranstaltninger, at vi i Virkeligheden komme til større Udgifter, end der her er Spørgsmaal om. Jeg turde maaske, medens jeg er herved, gjøre en Bemærkning og rette et Spørgsmaal til den ærede Minister. Denne Bemærkning vilde jeg helst have fremsat, den Gang denne Sag var til Forhandling sidste Gang i dette Thing, men jeg blev forhindret fra at være tilstede, da den ærede Minister holdt sit Slutningsforedrag, saa at jeg først bag efter har læst det. Den ærede Minister udtalte den Gang, at han med Hensyn til det Saglige ikke havde et saadant Kjendskab og saadanne Kundskaber i det Hele taget, at han turde udtale sig bestemt om dette Forhold med Hensyn til de lette Baner, og navnlig fremhævede han, at han ikke havde saa stort Kjendskab i saa Henseende som det ærede Medlem for Rigsenshans 3die Valgkreds, altsaa som jeg. Jeg tror ikke, at mit Foredrag i denne Sag egentlig har givet den ærede Minister Anledning til denne Udtalelse, og for ikke at synes ubefæden, ønsker jeg at fratægge mig den store Kundskab til Jernbanevesenet, som den ærede Minister tror, jeg har. Jeg reiste heller ikke i mit Foredrag den Gang nogen egentlig bestemt Modstand derimod; men det, jeg udtalte, var, at, såvæd vi gik over til det System, var det nødvendigt, at vi fik os det klarret, om den Fordel, vi gav Slip paa, i Virkeligheden opveiedes ved den mindre Beføstning, med andre Ord, om Beføstningen i Realiteten blev meget mindre, end den vilde være bleven, hvis vi havde fulgt det oprindelige System, og i saa Henseende udviklede jeg Spørgsmaalet nærmere og gjorde opmærksom paa, at der ved en saadan lettere Konstruktion af Jernbaner med Hensyn til Underbygning osv. meget let i Fremtiden kunde foresælbe meget store Reparationer, som efterhaanden gik ind i Driftsudgifter, saa at vi ikke rigtig fik at se, hvorledes Forholdet vilde stille sig, hvis vi fra Begyndelsen af havde bygget af en stærkere Konstruktion. Med Hensyn til dette Punkt givde Bemærkningerne til den ærede Ministers Forslag heller ikke nogen Oplysning, og det maa indrømmes, at det er meget vanskeligt at give dem; man maatte i ethvert Tilfælde være trængt meget nøje ind i Administrationen for de fremmede Baner, hvor disse Forhold ere tilstede. Den ærede Minister giver Pag. 5 en Oversigt over, hvad de

sandsynlige Indtægter, hvad de sandsynlige Udgifter og hvad derefter det sandsynlige Overskud da vilde blive af disse Baner, som vi forvente; den ærede Minister bemærker ogsaa hertil, at der herved ikke er taget Hensyn til Slid paa Banen og paa Materiel. Det er imidlertid netop et Punkt, som jeg tror vil spille en stor Rolle ved disse lette Konstruktioner, og jeg skal sige til, at, da Sandsynligheden er for, at vi i et kouveret Terrain ville komme til at trænge til Indhegning og Bevogtning i en større Maalestok, end man nu troede, kan det nok være, at Udgifterne ville blive en Del større end oprindeligt paaregnet. Det Spørgsmaal, jeg ønsker at stille til den høitærede Minister, rettede jeg ogsaa dengang til ham; men jeg fik det ikke besvaret. Det var med Hensyn til den gjensidige Benyttelse af Materiel paa Statsbanerne, der nu er tilstede, og de Baner, der stables efter dette System. Mit Spørgsmaal dengang gik ud paa, hvorvidt man kunde bruge det nuværende Statsbanemateriel paa de lettere Baner og vice versa det lettere Materiel paa de nuværende Statsbaner, om, kort sagt, det havende Materiel, og det, man ønsker, kan gaa i Spænd sammen. Jeg har i Døringeniens Erklæring søgt Underretning i saa Henseende og han giver den ogsaa delvis, idet han siger, at der ikke er Noget i veien for, at Statsbanernes nuværende Materiel kan gaa over paa de andre Baner. Men nu forekommer det mig at blive et Spørgsmaal med Hensyn til Beføstningen, hvorvidt de andre Baners, de svagere Baners Materiel kan gaa ind med i de stærkere Baners, thi det er jo klart, at naar Materiellet paa de lettere Baner ikke kan anvendes sammen med det andet Materiel, maa der foretages en Omlæsning, og dette forekommer mig at maatte medføre betydelige Udgifter. Der er Noget i Døringeniens Brev til Ministeriet, som tyder paa, at det ikke kan ske, idet han nemlig, da han taler om, hvorfor det nye Materiel kan være saa let, bemærker, at det er, fordi Hastigheden paa disse Baner ikke er saa stor, og hele Vægten og Trækket ikke er saa betydelig. Deraf synes det mig at fremgaa, at man ikke kan søve det over paa de store Baner. Skulde dette Sidste være Tilfældet, saa ser jeg imidlertid ikke ret, hvad det da kan nytte at tænke paa en Dampfærge ved Oddefund, thi Hovedsagen vil dog være at kunne faae hele Udsørselen fra Thyland ført over paa denne Dampfærge med det Materiel, der var deroppe, og saa ført videre. Skal man efter at have ført dem over alligevel tvinges til at omlæsse, vil der ikke være vundet Stort. Jeg tror derfor, at man roligt kunde lade Spørgsmaalet om Dampfærgen fare og ubelukkende indskrænke sig til Dampskib. Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale at lade dette Forslag undergives en nøje Prøvelse, idet jeg haaber, at det vil gaa i Udvalg sammen med det efterfølgende